

Hajdúföld

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

NYELVEN ÉS VIDÉKEN EGY HÓRA 3 PENÓ. EGYES SZÁM ÁRA 12 FILLÉR.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:

VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM ALATT TELEFON 3-48. SZÁM.

A debreceni főiskolai ifjuság szolidárisan az egész ország magyar diákságával a numerus clausus támadása miatt eltávolította az egyetemről a zsidó hallgatókat

Amíg nem biztosítják az egyetlen fajvédelmi törvény sértetlenségét, nem engedik előadásra járni a zsidókat — Az összes főiskolákon teljes a rend és nyugalom — A demokraták megbizottjának otronba támadása a magyar diákok ellen

Az Alliance Izraelite illetéktelen beavatkozásának eredményei

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Szomori-botrány és a numerus clausus módosításának terve elkecsereedett ellenállásra mozdította meg az egész ország keresztyén diákságát s a zsidó sajtó provokáló hangja arra volt jó, hogy azonnal határozott és erélyes akcióra készítse a szervezett egyetemi hallgatók ezreit. A magyar ifjuság impozáns fellépésében a mai napon bekapcsolódtak a debreceni egyetemi hallgatók is, akik egyetemük magyar szellemének és a magyar diákság jövőjéért exisztenciájának védelmében leghatározottabban eltökélték, hogy

amíg a numerus clausus fenntartása ügyében kellő garanciát nem kapnak, addig a zsidó hallgatókat nem engedik be az egyetemre.

Állásfoglalásuknak a keddi nap folyamán minden fakultáson érvényt is szereztek, anélkül, hogy bárhol súlyosabb incidens fordult volna elő, s így most már a zsidók magatartásától függ, hogy a jövőben sikerül-e megőrizni a békét a debreceni Alma Materen.

A zsidómentes Kollégium

A debreceni egyetemi polgárság már napok óta a legnagyobb igazolással tárgyalja a vérlázító pesti eseményeket, amelyeknek hatása alatt érthetően túlfűtött hangulatban látogatták a legutóbbi előadásokat. Ehhez járult ama Neumann nevű izraelita jogásznak provokáló viselkedése, amelyről tegnapi számunkban már megemlékeztünk, úgy hogy mára már erélyes fellépésre elszántan vonultak fel a Kollégiumba a magyar bölcsezsékek és jogászok. Itt azonban semmiféle incidensre nem került sor, mert a zsidó hallgatók bölcs önmérséklettel egytől-egyig távolmaradtak az előadásokról.

Az orvosi fakultásról eltávolítják a zsidókat

A zsidó orvostanhallgatók azonban nem követték faj-kollégáik példáját s mitsem törődve a magyar ifjuság méltán elkecsereedett lelki állapotával, meg akartak jelenni a nagyerdei telepen lévő klinikai intézetek előadásain. A magyar orvosok azonban már felkészülten várták a zsidó benyomulást. Míg az épületek auláiban rögtönzött gyűléseken állást foglaltak a numerus clausus védelmére teendő intézkedéseket illetően, a kapuk elé odaállították megbizottaikat, hogy

a zsidó hallgatók belépését megakadályozzák.

Az indulatok hevesebb kitörését az egyik felsőbb évfolyamu bajtárs — akinek nevét érthető okokból nem közöljük, — komoly felszólalása hártotta el s a felszólaló intencionát megfélemlítőleg úgy határozott az orvoskari diákság, hogy bár a numerus clausus biztosításág nem bocsátja itt be a zsidókat az intézetekbe, ezt a lehetőség határain belül békés eszközökkel intézi el.

Igy délután 3 órakor a fizikai intézetből az első-, a tájbonctani intézetből a második- és a gyógyszerintézetből a harmadéves hallgatók sorra eltávolították a zsidó medikusokat,

akik a komoly felszólításra sietve el is távoztak.

A magyar diákság önmérsékletének és komoly megfontoltságának nagy dicséretére szolgál, hogy ez

Az igazoltatások nyugalmat teremtettek a budapesti főiskolákon

A budapesti főiskolákon szintén teljes a rend, miután

a zsidó hallgatók tartózkodnak az előadások látogatásától.

Ugy a bölcsezsét Muzeum-köruti épületében, mint a központi egyetem szerb-utcai kapujában, s a József Műegyetemen is folytak az igazoltatások. Az egyetem indexet követel annak igazolására, hogy a belépő valóban az illető tudomány-szak kötelekébe tartozik, azonban belépni csak annak lehet, aki a bajtársi egyesületek és szövetségek igazolójeggyel igazolja magyarságát. Az igazolás simán és kedélyesen folyik. Aki az indexet és a bajtársi igazolójegyet is fel tudja mutatni, beléphet az egyetem kapuján és a kiírt előadásokat is hallgathat.

Az ifjuság erélyes magatartása a parlament előtt

Az országgyűlés mai ülésén napirend előtt Pakots József, a demokrata izraeliták kevésbé dekoratív dísz-keresztyéne tette szavá a numerus clausus nyomán támadt elkecsereedett, miközben dühös támadást intézett a magyar diákság és a keresztyén sajtó ellen.

— A bujtogatók ellen emelem fel szavam, — kezdte nagy hangon a Pakots.

Dabasi-Halász Mór: Vigyázzon, tegnap megverték. Az Estnek egy emberét!

Pakocs egyre fokozódó zajban folytatja beszédét.

alkalommal tartózkodtak minden tettelegességtől, aminek az elkerülése most már csupán a zsidóság magatartásától függ. A debreceni egyetemi polgárság ugyanis

a legvégsőkre is el van szánva jogos érdekeinek védelmében

s az esetleges következményekért a felelősség azokat fogja terhelni, akik ezt a méltóságteljes magatartást a numerus clausus elleni harc-csal tovább provokálják.

Nagygyűlésen tiltakozik az ifjuság

A debreceni egyetemi és gazdasági akadémiai ifjuság vezetősége különben a mai napon megbeszélésre gyűlnek össze a numerus clausus tárgyában s ezen az értekezleten határoznak ama nagygyűlés időpontját illetően, amelyen csatlakozni kívánnak a budapesti főiskolai szervezetek állásfoglalásához.

ja. Hasonló keretek között tart az igazoltatás a József műegyetemen is, ahol ma ugyancsak incidens nélkül zajlottak le az események, mint-hogy a zsidó hallgatók jobbnak látták otthon maradni.

A közzgazdasági egyetem épületében mégis

összeütközésre került a sor.

Mint-hogy a zsidó hallgatók megjelentek az Eszterházy-utcai épületben, erélyesen figyelmeztették őket, hogy hagyják el az egyetem épületét. Így is történt.

Ma délelőtt az üllői-uton levő Ipar művészeti főiskola előtt is történt incidens. Az igazoltatók véresreverték Gündör (Glück) Bertalant, az Iparművészeti főiskola hallgatóját, a ki provokáló módon be akart tolni a főiskolára.

Pakocs: Miért izgathat szabadon a kurzussajtó?

Ebben a pillanatban felzúg az őriási zaj, Haller István hangja hallatszik ki a zajból:

— Ez a demokrácia? Ez a sajtószabadság?

Pakocs eljárást követel a keresztyén sajtó ellen.

Haller István: El kell kobozni? Ez a szabadságjog. Ugyebár.

Pakocs József: Hiába akarják a tisztelt képviselő urak másképpen értelmezni szavaimat. Én a sajtószabadságnak százszázalékig híve vagyok.

Haller István: Ha azt írják, amit maga akar.

Dabasi Halász Mór: Akkor ilyen ziccereket nem lehet adni.

Haller István: Ez a

legjobb agitáció a numerus clausus mellett.

Pakocs: Tűrhetetlen, hogy az ifjuság vezetői szabadon nyilatkozhassanak.

Haller: Szólásszabadság van. Hát hol vagyunk, Ázsiában, vagy Romániában?

Pakocs József: Ma is megverték egy diákot az egyetemen. Akárhogyan is örülnek ennek az urak... (nagy zaj a Wolff-párton.)

Haller: Ki örül ennek?

Pakocs: Ne bujtogassák az ifjuságot.

E szavaknál felgrikk Haller István és azt kiáltja Pakocs felé:

— Ki bujtogatja az ifjuságot, talán én?!

Pakocs (hebegve): Az ön szelleméből árad a bujtogatók.

Haller: Hát az ön szelleméből mi fakad?

Pakocs: A külföldi sajtó is foglalkozik ezekkel a kérdésekkel. (Derültség.)

Pakocs: A kultuszminiszter dominusza az ifjusági szervezeteknek, most pedig az ifjuság szólítja fel, hogy adja vissza jelvényeit. Kérem a kultuszminisztert, teremtsen erélyes rendet.

Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter: Egy kultuszminiszternek ezeket az ifjakat minden körülmények között szeretni kell. (Helyeslés.) Ez nem zárja ki azonban azt, hogy feltétlenül rendet kell teremteni. Sem az egyetemen, sem az utcákon verekedni nem szabad. Ha ez az egyetem belső személyzetével nem sikerül, akkor a rendőrséget vesszük igénybe és bezárjuk az egyetemet. Nem lehet elvitatni senkitől azt a jogot, hogy a törvény keretén belül ne adjanak kifejezést szabadon véleményüknek azok, akik a revíziót ellenzik.

Petrovác Gyula csodálja, hogy Pakocs József csak az ifjuság részének kelt védelmére, de nem fájnak neki azoknak a békés ifjaknak a sérelmei, akik ellen brutális rendőrrattakokat vezettek.

A Szomori-darab műsorra tüzése a keresztyén közvéleményt felháborította és ennek adott kifejezést az egyetemi ifjuság az utcai tüntetéseiben.

A numerus clausus ellen azért tüntetett, mert félti a saját jövőjét.

Nem történtek volna verekedések, ha szombat az egyetemi hallgatók a rendőrséggel szemben nem lettek volna „vogelfrei”-ok. Provokátorok voltak a színházban, akik ujjal mutogattak az ifjuságra, mint a judások.

Mi egyébként sajnáljuk a tüntetést, de az elkecsereedett hangulatból kifolyólag megértjük.

Klebelsberg miniszter ezután arról beszélt, hány-szor adták elő békében a Szomori fércművet, majd Bethlen István miniszterelnök arra

mutatott rá, hogy a rendőrség nem provokáció után indult eljárásában.

A kultuszminiszter magyarítja a numerus clausus módosítását

Budapest, okt. 25. A kultuszminiszter ma kijelentette, hogy magának a numerus claususnak megszüntetése nincs tervbevéve. Az elemi iskolák, a polgári iskolák, és a középiskolák egyes osztályaiba felvehető maximális szám törvénnyel van rendezve. A főiskolákra nézve az 1920. évi 25. t.-c. 1. §-a a minisztert hatalmazza fel, hogy a maximális számot rendeleti úton állapítsa meg. Ez senki által nem kifogásolható, mert nincsen az az iskola, amely korlátlan számban ne lenne képes növendékeket befogadni. E pedagógiai okon kívül Magyarország különleges helyzetéből kifolyólag egészen speciális okok is szükségessé teszik, hogy a főiskolai hallgatók számát kontingálják.

Orjási tömeg elhelyezkedve még nincs és így lelkiismeretlenség lenne további tömegek nevelését megengedni.

Ezért a numerus clausust, mint rendszabályt, továbbra is fenn kell tartani. Az 1920. évi 25. t.-c. 3. szakaszának bekezdése azonban külföldön azt a látszatot kelti, mintha annak 3. bekezdése beleütköznék a trianoni békeszerződésnek a kisebbségek védelméről szóló VI. 54—58. szakaszaiba. (!) Ugy külföldön, mint belpolitikailag okok érthetővé teszik, hogy e törvény — egyéb rendelkezései érintése nélkül — az 1920. évi 25. t.-c. 3. bekezdése hatályon kívül helyeztessék. A törvényjavaslat egyébként még

az előkészítés stádiumában van

és így a végleges állásfoglalást mindenki függőben tarthatja addig, míg a javaslatot benyújtják és így a végleges szöveget megismerhetik.

FŐISKOLA

A „Bárony János“-törzs táborozása

Az orvoskari „Csaba“ B. E. „Bárony János“ törzse péntek este tartotta rendes havi táborozását, melyen a bajtársak teljes számba vettek részt. *Fliegenschnee* Lajos törzsfő bajtárs a „Hiszekegy“ elmondása után, meleg, bajtársi szeretetből fakadó szavakkal nyitotta meg a táborozást. Ezután szebbnél szebb zene- és énekszámok tették élvezetessé az estét. *Ruzicska* Gyula levevente bajtárs arról tartott felolvasást, hogy milyen célok vezessék a bajtársakat az egyesületbe való belépésnél és hogy milyen legyen a bajtárs, mint egyén.

Végül *Pap Tibor* intézett beszédet a bajtársakhoz a veszélyben levő numerus claususról, annak fontosságáról és az ellene indított hajszáról. Aztán határozati javaslatot nyújtott be, mely szerint kérje a törzs a vezérseget, hogy irjon fel a „Turul“ fővezérséghez

a numerus clausus mellett való törhetetlen kitérés céljából.

A törzs a határozati javaslatot nagy lelkesedéssel tette a magáévá.

A törzs a legjobb hangulatban, régi jó magyar nóták előidézésével maradt együtt a késő éjszakai órákban és egy kellemes együttlét emlékével tértek nyugalomra a bajtársak.

P. T.

A SZEFEH közgyűlése. A Székely Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesülete szombaton, október 29-én délután 5 órai kezdettel tartja ezévi közgyűlését az Árpád b. e. helyiségében, melyre az összes tagok megjelenését kéri az Elnökség.

Pályázat a városi segélyekre. Debrecen város népjóléti bizottsága ezúton is közli a debreceni főiskolák és az összes középiskolák kötelekébe tartozó tanulóifjúsággal, hogy Debrecen városa az 1927—28. tanév első felében a vagyontalan, szegénysorsú és kiváló előmenetelű tanulókat segélyben kívánja részesíteni. A segély iránti kérelmek Debrecen város tanácsához címezve, iskolai és szegénységi bizonyítvány-

nyal felszerelten november 5-ig az egyetemi hallgatók által a diákjóléti bizottsághoz, a gazdasági akadémiai hallgatók és középiskolai tanulók által, illetékes igazgatóságukhoz adandók be.

A „Debreceni Egyetemi Kör“ választmánya október 26-án, szerdán d. u. 5 órakor a kör kistermében választmányi ülést tart. Tárgysorozat nagyfotosságra való tekintettel pontos megjelenést kér *Illyés Gábor* az egyetemi kör elnöke.

A Szabolcs vármegyei Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Köre október 27-én, csütörtök este fél 8 órai kezdettel az Egyetemi Kör kistermében választmányi ülést tart. Kérjük a tagok teljesszámú s pontos megjelenését. Elnökség.

Féltékenységből lelötte a kedvesét egy husz éves legény

Szerelmi dráma Mikepércsen

(A Hajdúföld tudósítójától.) Vörös szerelmi dráma történt a múlt nap Mikepércsen. *Kelemen László* 20 éves legény Nagy Ferenc gazdálkodónál volt szolgálatban és szerelmes lett özv. *Virág Jánosné* 32 éves asszonyba, aki azonban nem sokra vette a szenvedélyes legény udvarlását. *Kelemen*, aki gyanította, hogy *Virág* nének viszonya van egy juhással, azzal fenyegette meg az asszonyt, hogy lelövi, ha tovább folytatja ezt a viszonyt. A legény állandóan szemmel kísérte az asz-

zonyt s amikor a múlt nap meglátta, hogy özv. *Virág* né egy juhász ismerőshöz indul, elkapta a puskáját és lelötte az asszonyt, aki holtan terült el a földön.

A csendőrség a gyilkos legényt csakhamar letartóztatta s tegnap behozták a debreceni ügyészség fogházába.

Tegnap *Kelemen László* a debreceni vizsgálóbíró előtti kihallgatása alkalmával töredelmes beismerő vallomást tett.

Halálra égette a gőzeke kazánjából kiömlő forró víz

(A Hajdúföld tudósítójától.) *Riba József* gépész, pocsjai lakos gondatlanságból okozott emberölés vétsége miatt került tegnap a debreceni törvényszék *Serly*-tanácsa elé. *Riba* ugyanis egy gőzekénél dolgozott s odaszólt a neki segédkező *Ittas József* 17 éves kisegítő gépésznek, hogy a gőzeke kazánjából engedje ki a gőzt. A fiu nem igen ismerte a kazán berendezését s amikor kinyitotta annak ajtaját, a kiömlő víz leforrázta s olyan súlyos égési sebeket ejtett rajta, hogy

borzalmas kínok közt meghalt.

Vádlott tegnap kihallgatása alkalmával azzal védekezett, hogy figyelmeztette a fiut, mikéint végezze el a rábizott munkát, de az nem fogadta meg a tanácsát s így a saját gondatlanságából következett be a szerencsétlenség. A bíróság a bizonyítási eljárás befejezése után bűnösnek mondta ki *Riba Józsefet* az ellene emelt vádban, amiért két heti fogházra és 20 pengő pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet ellen az ügyész súlyosbíttatásért, míg az elítélt enyhítés miatt felebbezett.

A debreceni autótulajdonosok tiltakoznak az autókra is vonatkozó közuti adótervezet ellen

(A Hajdúföld tudósítójától.) A pénzügyi kormányzat által tervbe vett adótervezet megmozdította a debreceni autótulajdonosokat is, akik belekapcsolódva az ezirányban megindult országos mozgalomba, tegnap, hétfőn este az „Angol Királynő“ különtermében szép számban összejöttek, hogy tiltakozzanak a tárgyalás alatt lévő adótervezet ellen.

Több felszólalásban meggyőzően mutattak rá, hogy a tervezetnek azon rendelkezése, amely szerint az adózás alapjául a lőerő számot teszi, alapjában eltévesztett, mert

ez alapon sem az adózás igazságossága, sem arányossága el nem érhető

és alkalmas arra, hogy a még csak most kibontakozó automobilizmusukat fejlődésében megakassza. Szakszerű hozzászólások eredményeképpen megállapították, hogy az adózás helyes és igazságos

alapja csak a benzinfogyasztás lehet,

egyrészt azért, mert az utak tényleges igénybevételével és a kocsik nagyságával arányosan terheli az autót, a tulajdonosra nézve pedig, apró részletekben, tehát kevésbé súlyosan melve, viselheti el az adót. Rámutattak felszólalásaikban az adózással kapcsolatban a közlekedési rendszetnek a biztonság rovására eső anomáliára, a lőfogatu járművek hajtóinak a rendszeti szabályok nem ismeréséből és semmibevevéséből eredő veszélyekre, az utépitéseknek olyan módon vezetésére, amely egyes szakaszokon lehetetlenné teszi hosszú időre a közlekedést.

Az értekezlet elhatározta, hogy a Miskolcon október 30-án rendezendő országos kongresszuson részt vesz s kívánságait közli az országos kongresszussal.

A képviselőház ülése

Budapest, október 25. Az országgyűlés mai ülésén *Puky Endre* alelnök bemutatta a protestáns szövetség átiratát, amelyben meghívja a Házat az október 30-iki emlékünnepeyre. Ezen a Ház küldöttségileg fogja képviseltetni magát. Ezután *Bethlen István* gróf miniszterelnök betértesztette *Kossuth Lajos* érdemeinek törvénybeiktatásáról szóló javaslatot, amelyet áttettek a bizottsághoz. Utána az egyes bizottságok törvényjavaslatait terjesztették elő, majd a mentelmi ügyek egész sorozatának betérjesztése következett, amelynek során szociáldemokrata részről több heves kirohanás hangzott el.

A mentelmi ügyek letárgyalása után a numerus clausus kérdése került napirendre, amelyről lapunk más helyén számolunk be részletesen.

Be kell jelenteni a száj- és körömfajás megbetegedéseket

(A Hajdúföld tudósítójától.) Debrecen város területén a ragadós száj- és körömfajás járványosan fellépett és terjedőben van. A betegség terjedésének oka egyrészt a betegség késedelmes bejelentése, másrészt az, hogy az elrendelt óvintézkedések nem tartatnak meg. A hatóság ennélfogva felhívja az érdekelt jószágtartókat, hogy az esetleg előforduló állati száj- és körömfajás megbetegedést, vagy annak a gyanúját az elsőfokú közigazgatási hatóságnál haladéktalanul jelentsek be, mert a betegség elleni óvintézkedések csak akkor járnak eredménnyel, ha kellő időben fogantatosítatnak. A bejelentés elmulasztása kihágást képez.

A külföldi egyetemek érdeklődése a debreceni egyetem iránt

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni *Tisza István* tudományegyetem hosszú időközön keresztül el volt zárva attól, hogy a külföldi egyetemekkel az érintkezést fenntartsa. Ennek oka elsősorban abban keresendő, hogy az egyetem nyolc hosszú esztendőn keresztül nem volt abban a helyzetben, hogy évkönyveit és almanachjait kiadhassa és ezeknek szétküldésével a csereviszonyt a külföldi egyetemekkel fenntartsa. Az 1925—26. tanévi évkönyv és almanach megjelenése és szétküldése a külföld érdeklődését ismét felkeltette a *Tisza István* tudományegyetem iránt s ma már mind gyakrabban érkezik megkeresések a külföldről, hogy az egyetem kiadványait részükre bocsájtásák. Így legutóbb a milanoi *Universita Cattolica Del S. Coure* fordult az egyetem rectori hivatalához az egyetemi kiadványok megküldése iránt. Az egyetem rectora dr. *Verzár Frigyes* nyomban intézkedett, hogy nemcsak az egyetem évkönyvei, hanem az egyetemmel kapcsolatos *Tisza István* Tudományos Társaság kiadványai is megküldessenek a nevezett egyetemnek. Örvendetes jelenség a külföldi érdeklődésnek ez a megnyilatkozása most, amikor a magyar kérdés a külföldet különben is foglalkoztatja.

Fizessen elő a Hajdúföldre

Az egyesített bizottságok letárgyalták a város 1928. évi költségvetését

Világítási egységarak leszállításáról, vendégjárásról, megnövekedett kamatszükségletéről, ebado-kihágásokról, utburkolásról folyt a vita — Rendezik a Piac-utca egy részét — Megvalósulás előtt a gazdasági középiskola — Államsegélyt és mozijogot kér a város

(A Hajdúföld tudósítójától) A város jog- és pénzügyi, valamint gazdasági bizottsága kedden délután együttes ülést tartott, amelyen megkezdte a város 1928. évi költségvetésének tárgyalását. Az ülésen, amely iránt közepes érdeklődés mutatkozott, Vargha Elemér főjegyző, majd Csóka László dr. aljegyző terjesztette elő a város költségvetését, amelyben tudvalevőleg 987.000 pengő hiány mutatkozik. A költségvetést a felügyelő-bizottság már a múlt héten letárgyalta és elfogadásra ajánlotta.

A költségvetés kapcsán betérjessz tettek Hegyeméi Kiss Pálék önálló indítványát, melyet ezek még tavasszal adtak be. Hegyeméiék első sorban azt javasolták, hogy a külsőségen létesítendő közművek költségei csak felerészben terheljék a háztulajdonosokat. Ezt az indítványt elfogadta a felügyelő-bizottság is, amely javasolta, hogy a közgyűlés utasítsa a tanácsot a külsőségi szabályrendelet átdolgozására és pedig olyképpen, hogy a közmű-

Tizenegyezer pengő az üzemi bizottsági tagok díjazására

A részletes tárgyalás során az első fejezetnél a felügyelő-bizottság javaslatot terjesztett elő, hogy a főispáni hivatal kiadásait ne vállalja a város. Magoss György polgármester felszólalása után a jog- és pénzügyi bizottság napirendre tért a felügyelő-bizottság javaslata fölért.

Hozzájárultak ezután ahhoz, hogy a tisztviselők megszüntetett természetben tűzifa járandósága helyett a fa értékének megfelelő készpénzsegélyt adjanak a tisztviselőknek.

Ennél a fejezetnél Markovits Elemér szövé tette, hogy az üzemi bizottsági tagok díjazására 11.000 P van felvéve. Kérte, hogy ezt a tételt töröljék, mert nem tartja megengedhetőnek, hogy törvényhatósági bizottsági tag a köz érdekében kifejtett munkájáért bármilyen formában ellenszolgáltatást fogadjon el. — Magoss György polgármester ezzel szemben kérte, hogy az előirányzatot tartásuk fent. Régen — mondotta — minden városi vállalatnak külön felügyelő-bizottsága volt. Ennek tagjai a tiszta jövedelemből olyan percentuális jutalékokat kaptak, amelynek összege sokszorosan felülmúlta ezt a 11.000 pengőt. Ha az üzemi bizottság tagjainak díjazását törölnék, az ülések iránt rendkívül megcsappanna az érdeklődés.

A polgármester hozzászólása után a bizottság fenttartotta az üzemi bizottsági tagok díjazását.

Nyolcezer pengő vendéglátásra

Kifogás tárgyává tétetett ezután az is, hogy vendéglátásra 8000 P van felvéve a költségvetésbe. — Magoss György polgármester ezzel kapcsolatban kijelentette, hogy ez elől nem lehet kitérni, mert a Ma-

A város óriási összegeket költ a forgalmiadó hivatalra

Az adókezelés kapcsán a felügyelő-bizottság észrevételt tett, hogy a forgalmiadó kezelésénél fel-tűnő nagy a kiadások emelkedése. Emiatt szükséges volna a jelenleg

veket létesítésének költsége az aránylagosság alapján nyerien rendezést.

Elfogadta a bizottság az önálló indítványnak azt a részét, amely javasolta, hogy a városi üzemek és a városi gazdálkodás megvizsgálására ugynevezett takarékosági bizottságot küldjenek ki, amely a házipénztár és üzemek pénzügyi rendjét lesz hivatva megállapítani.

Az önálló indítványnak azt a részét, amely egy általános beruházási program megállapítását sürgeti, a bizottság nem fogadta el, azaz az indoklással, hogy erről a kérdéstről nem időszerű most tárgyalni.

A jog- és pénzügyi bizottság nem fogadta el a balpárt indítványának többi részét sem. A költségvetés általános vitája során az egyik bizottsági tag azt kifogásolta, hogy a költségvetés áttanulmányozására nem hagytak elég időt a bizottsági tagoknak. A bizottság ezután általánosságban elfogadta a költségvetést.

gyarországon járó idegeneket fogadni kell, meg kell vendéglélni még akkor is, ha az ingünket adjuk oda. A vendéglátás sok gondot okoz a tanácsnak is, mert maholnap odajutunk, hogy egy külön embert kell beállítani, aki a vendégeket fogadja és kalauzolja.

Radó Rezső azt fejtegette, hogy propaganda szempontból igenis nagy szükség van a külföldi vendégek megfelelő fogadására. Javasolta ezután, hogy a külföldi tanulmányutakra előirányzott 4000 pengőt emeljék fel 10.000 pengőre, — mert szükséges, hogy a város tisztviselői megismerjék a külföldi városokat s a tanulmányutakon szerzett tapasztalataikat itthon értéksítsék.

Freund Jenő azt javasolta, hogy a város kiváló tisztviselőit nyelvek tanulása céljából is küldjék ki külföldre, mert a város jelenlegi vezetői sem tudnak a külföldi vendégekkel beszélni.

Szavazás után a bizottság úgy határozott, hogy a költségvetésben meghagyta a vendéglátásra felvett 8000 pengős és a tanulmányutakra beállított 4000 pengős tételt.

Rengeteg nyomtatvány kell a városnak

Kifogásolták a bizottság tagjai, hogy roppant nagy összegek vannak előirányozva nyomtatványok beszerzésére. Ennek az lehet az oka, hogy vagy túlteng a bürokrácia, vagy nem takarékoskodnak a nyomtatványokkal.

Magoss polgármester ennek kapcsán kijelentette, hogy az ügyosztályok etéren a legszigorúbb takarékoságra vannak utasítva. Az a baj, hogy a közigazgatás mai rendszere mellett rengeteg írásra és így ugyanannyi nyomtatványra van szükség.

különálló adókezelést összevonni. Magoss György polgármester kijelentette, hogy a városnak nincs elég befolyása a forgalmiadóhivatal ügykezelésére. A város fizeti a

tisztviselőket, azonban mikor ő el-esapott egy hasznavehetetlen embert, a pénzügyminisztérium visszahelyezte azt.

Vásáry főjegyző azt kívánta, — hogy ezeket az állapotokat hozzá tudomására a városok kongresszusának. A város jelenleg részese-désnek, amit a város kap. Amikor a forgalmiadóhivatalt átvették, 30—35 százalék sem volt a személyi kiadás. Ha így haladunk tovább, meg-eshetik, hogy a város ráfizet a for-galmiadóra.

Az egyesített bizottságok elfogadták Vásáry főjegyző javaslatát s erőteljes akciót sürgetnek a városok kongresszusánál.

Alig jövedelmez valamit a fürdő és az uszoda

A közegészségügyi rovatnál Markovits Elemér örömmel állapította meg, hogy a költségvetésbe 51.000 pengőt vettek fel népfürdők létesítésére. Kifogásolta azonban, hogy a nagyerdei uszoda és a gőzfürdő alig valamit jövedelmeznek. Éppen ezért azt javasolta, hogy a fürdőt és az uszodát adják bérbé.

Vásáry főjegyző kijelentette, —

Nagyobb államsegélyt kér a város a kulturális intézmények támogatására

A kulturális intézmények támogatása kapcsán a felügyelő-bizottság megjegyzést tett, hogy akkor, amidőn a város nagy összegekkel támogatja a kulturális intézményeket, ezeknek alig valami államsegélyt ad a kormány. A városi zeneiskola 131.000 pengős kiadásával szemben 400 pengős államsegélyt kap. A színházat 84.000 pengővel szubvencionálja a város, viszont az államsegély csak 400 pengőt tesz ki. Ugyanez a helyzet a könyvtár-nál és a muzeumnál is.

Vita az utcák burkolatozása körül

Az utcák és terek karbantartása kapcsán Freund Jenő a Piac-utca rendezését, burkolatozását sürgette. Rámutatott arra, hogy a város fő-utcájának burkolata rendkívül rossz s alig lehet járni és átmenni rajta.

Magoss György polgármester kijelentette, hogy a költségvetésben gondoskodás történt arról, hogy a jövő évre a Royaltól a Szent Anna-utcaig terjedő részen megfelelő aszfaltburkolattal láttassék el a Piac-utca. A főutca többi részének rendezésére csak későbbben kerülhet sor.

Freund Jenő kifogásolta ezután, hogy a burkolási járulékok túlma-gasak. Károly Ferenc József-uton az egyik háztulajdonos házáért 9000 pengő vételárat ígértek. Ugyanerre a házra 8900 pengő burkolási járulékot vettek fel. Ilyen aránytalan-

Városi tehenészet lesz a szikgáti birtokon

A házikézelésben levő gazdálkodás cím alatt a felügyelő-bizottság rámutatott arra, hogy a házikézelésben levő szikgáti birtok, amely 786 hold, egyetlen fillér jövedelmet sem hoz a városnak. Ha a birtokot bérbeadnák, legalább 40—50 pengőt

hogy a nagyerdei strandot főként az ifjuság látogatja. Ennek érdekében a város megteheti, hogy ne hasznot hajtó üzemnek tekintse az uszodát, hanem közegészségügyi és testnevelési intézménynek.

A főjegyző felszólalása után a bizottság változatlanul elfogadta a költségvetés idevonatkozó részét.

Tízezer ebado-kihágás

Kifogás tárgyává tétetett ezután, hogy a közigazgatási hatóságnál ezerszámmra vannak ebado-kihágások. Ennek az lehet az oka, hogy a szabályrendelet hibás.

Vásáry főjegyző ezzel szemben rámutatott, hogy a közönség nagy indolenciát mutat ezen a téren s nem jelenti be az ebeit. Ez az oka a rengeteg kihágásnak.

Markovits Elemér viszont azt vitatta, hogy tízezeren felül van az ebado-kihágások száma, tehát mégis a szabályrendelet lehet a hibás.

Felállítják a gazdasági középiskolát

A közoktatásügyi rovatnál Balogh István megkérdezte, hogy van-e fedezet a gazdasági középiskola felállítására.

Magoss polgármester kijelentette, hogy ezt a kérdést letárgyalta a földművelésügyi miniszterrel, aki szerint a kérdés kevés költséggel megoldható. A gazdasági középiskolát a gazdasági akadémia keretében lehet felállítani és egyébre nincs is szükség, mint hogy ott egy külön internátust építsenek.

A bizottság tudomásul vette ezt a bejelentést.

Az egyesített bizottságok elhatározták, hogy a város felír a kormányhoz és kérni fogja az államsegélyek felemelését és kívánja, — hogy a kilátásba helyezett mozi-engedélyt adják meg.

Markovits Elemér szövé tette, hogy a szinigazgató most már télen Szolonok is játszani fog. Ennek alapján helyes volna, ha a debreceni szubvencióból valamit levonnának. A bizottság elfogadta ezt a tételt és elutasította Markovits javaslatát.

ságokat nem lehet megengedni.

Magoss polgármester kijelentette, hogy a tanács most foglalkozik a burkolási szabályrendelet módosításával s az erre vonatkozó tervet — amelyet már a „Hajdúföld” is közölte — a költségvetés kapcsán a közgyűlés elé terjeszti.

Markovits Elemér azt kívánta ezután, hogy addig ne cseréljék ki a főutca burkolatát, míg a város területén burkolatlan utcák vannak.

Magoss polgármester azt válaszolta erre, hogy Markovits álláspontja téves, mert a város az előkelőbb utcákról felszedett régi burkolattal rendbehozatja a burkolatlan utcákat. Így történt ez a jelen évben is és meg kell állapítani, hogy e rendszer mellett lényegesen olcsóbb volt a burkolatozás.

jövedelmezhetne évenként. Így tehát, ha a birtok jövedelmét nem lehet emelni, bérbé kell adni a szikgáti gazdaságot.

Ennek kapcsán Magoss polgármester arra mutatott rá, hogy a szikgáti gazdaságot eddig sok min-

den költség terhelte, így többek között a szennyvízszűrő-telep rezsije is. Most már gondoskodás történt róla, hogy ezek a terhek is kiküszöböljessenek s így remény van rá, hogy a birtok jövedelmezősége emelkedni fog. Ha a város felveszi a nagy kölcsönt, beállítja oda a tehénészetet is.

A bizottságok ezután elfogadták az eredeti javaslatot.

Allandóan csökken a városi erdők jövedelmezősége

Az erdőgazdasági rovatnál Vass Károly főjegyző szólalt fel, aki kifogásolta, hogy a városi erdők jövedelmezősége évről-évre csökken. — Ennek az oka az lehet, hogy az erdőigazgatóság egy új üzemtérvt készítet, amely lényegesen megcsökkentette a termelést, mert felemelte a vágatási turnusokat. Az üzemtérvt a közgyűlés nem fogadta el, még a miniszter sem hagyta jóvá, azonban a jövedelemcsökkenés oka nyilván az, hogy már is ez el nem fogadott üzemtérvt alapján végzik az erdőkitermelést. Ha ez így van, ő azt kívánja, hogy mondják fel az állami kezelést.

Több felszólalás után úgy határozott a bizottság, hogy miután most jár le az állammal fentálló szerződés, amelyet az erdők kitermelésére kötöttek, majd a szerződés meghosszabbításával kapcsolatban tárgyaljanak az üzemtérvt ügyéről is.

Bérbe adják a hirdetési vállalatot

A városi hirdetési vállalat költségvetése kapcsán elsőnek Freund Jenő emelt kifogást az izléstelen hirdetések ellen, amelyek elcsúfítják a város utcáit. Németh Nándor azt kívánta, hogy a hirdetési vállalat adják bérbe, mert így nagyobb jövedelmet lehet elérni.

A bizottságok meg is bízták a tanácsot a bérbeadás előkészítésével.

Csak jövedelmező beruházásokat lehet eszközölni

A hitelügy kapcsán a felügyelőbizottság azt a megjegyzést tette, hogy az 5.400.000 dolláros kölcsön felvétele kapcsán az annuitások fedezésére új jövedelmi forrást kell nyitni, mert ezt a költségvetés egyensúlya feltétlenül megköveteli. Szükséges, hogy a jövőben csak jövedelmező beruházásokat csináljanak, mert a meglévő jövedelmek az annuitások fizetésére nem lesznek elégségesek.

A bizottság elfogadta ezt a javaslatot, majd áttért a vállalatok költségvetésének tárgyalására.

Egységesítik a régi és új villany- és gázórák bérét

A világítási vállalat költségelőirányzata kapcsán betérjesztették Fejér Ferencnek egy, még régebben tett önálló indítványát, mely a világítási áramárak leszállítására s az órák bérének rendezésére irányult. A bizottságok kimondták, hogy a világítási árakat leszállítani nem lehet, azonban elfogadták a villany- és gázórák bérének rendezésére irányuló javaslatot. Eszerint megszűnik a régi és új órák bére közötti különbség és a villanyórák bérei egységesen a következők lesznek: 3, 5, 10 hektovattos óra 50 fillér, 50 hektovattos óra 1 pengő, 100 hektovattos óra két pengő.

A gázórák béreit a következőképpen állapították meg: 3,5, 10 lángrórára 30 fillér, 20, 30 lángrórára 50 fillér,

100 lángrórára 1 pengő, 150 lángrórára 2 pengő, 200 lángrórára 3 pengő.

Markovits Elemér azt kívánta azután, hogy ne csak az órák béreit rendezzék, hanem a világítási egységeket is szállítsák le. Szerinte a világítási vállalat horribilis személyi kiadásokkal dolgozik és a személyzeti kiadás 421.000 pengőre rug a vállalatnál. A világítási vállalat 19 pénzbeszedőt tart. Ez felesleges, mert a befizetéseket postai csekk útján is meg lehetne oldani.

— Akkor senki sem fizetne — mondották a bizottság tagjai, akik Rimanóczy igazgató felvilágosító szavai után elvetették Markovits indítványát.

Rendezik a piacokon az elővásárlások ügyét

Hosszabb vita kerekedett még a burkolási program végrehajtásához szükséges 20 féléves törlesztéses kölcsön felvétele körül is. Többek hozzászólása után úgy határoztak, hogy a burkolási kölcsönt nem 20, hanem 30 félévre veszik fel.

Végezetül a bizottság elfogadta Vass Károly tanácsnoknak azt az előterjesztését, amely szerint a debreceni piacokon rendezik az elővásárlások ügyét és szabályrendelet útján betiltják, hogy a viszonteladók reggel 9, illetőleg 10 óra előtt a termelőktől vásárolhassanak.

Henry Ford „megtérése” legfényesebb példája az általa hirdetett elvek igazságának

Egyelőre még az sem bizonyos, hogy Ford visszavonta antiszemita iratait — Az Egyesült Államok zsidó rabigában

(A Hajdúföld tudósítójától.) Ford Henry ismeretes párfordulása a zsidók felé, tág körökben nagy feltűnést keltett. Ezt sokféleképpen is kommentálják. Feltesszük, hogy Ford gondolkodásának megváltozásáról szóló hírek a tényeknek megfelelően, akkor egy dolog mindenestre tisztán áll szemünk előtt: hogy még egyetlen-egy esemény sem igazolta világosabban a zsidó pénz uralom abszolút hatalmát, ha igaz, hogy Ford, a világ „leggazdagabb embere”, tényleg visszavonta nyilvánosan azt, aminek eddig szóban vagy írásban kifejezést adott.

Julius 8-án a New-York American, a Hearst Konzern lapja hosszú nyilatkozatot közöl, melyet Ford a zsidó szövetség elnökéhez, Marshall Louis-hoz intézett. E nyilatkozatban Ford kijelenti, hogy nem figyelte kellő éberséggel a Dearborn Independent című lapjában megjelenő ama cikksorozatokat, amelyek a zsidóság amerikai manipulációira voltak hivatva fényt vetni; hogy csak nagyjában értesült az egyes cikkekkel, hogy csak most vehette azokat szemügyre stb. ... Ford így szól:

„Érdekeim sokoldalúsága mellett lehetetlenség volt, hogy személyesen ügyeljek fel a nyomtatványokra. A részletekkel nem törődtem. Ennek következménye volt, hogy ezen közlemények vezetése és politikája oly emberek kezébe került, akiket én teljes bizalommal helyeztem oda.

Nagy sajnálatomra hallottam, — hogy

a zsidók általában, de különösen ebben az országban nemcsak ellenszenvvel viseltetnek a közleményekkel szemben, hanem velem szemben is.

Jó barátaim legutóbb legkönyölyebben intettek, hogy a zsidók elkeseredése ellenem teljesen jogosult is, ha az ember a Dearborn Independentben megjelent antiszemita cikksorozatokat tekintetbe veszi.

Ennek folyán pontosan szemügyre vettem a cikkeket. E vizsgálat eredménye, mint ahogy be kell valanom rá nézve mélyen lesújtó, miután azt látom, hogy ez a folyóirat, ahelyett, hogy építene és nem rombolna, arra használtatott fel, hogy politikai gyűlölködést szítson, hogy az ugynevezett Sion Bölcsőinek jegyzőkönyveit ismertesse, mely utóbbiak erős ferdítéseket is tartalmaznak, továbbá, hogy azt állítják, a zsidók összeesküdtek volna, hogy az egész földetke pénzét

és iparát organikusan ellenőrizzék, hogy a zsidók a tisztesség, a nyilvános rend és erkölcs ellen vétének.

Ha általában, de részletekben is ismertem volna a cikkek tartalmát, azok közzétételét haladéktalanul betiltottam volna, mert a zsidó nép erejéit teljesen ismerem, tudom, hogy e nép és ősei az emberiség és a civilizáció, az ipar és kereskedelem érdekében mit tett, tudom, hogy mennyire kész önzetlenül a nyilvános jólét előmozdításán fáradozni.

Igaz, hogy **minden nyájban vannak fekete juhok is.**

Igy vannak az embereknél is. De helytelen dolog egy népet néhány ember alapján elítélni, amiért is fentartás nélkül üldözendőnek tartom, mindazon denúnciaciókat, — amelyekről szó van. Mindenki, aki ismer, tudja, nem természetem, hogy valakit megbántsak, vagy megsértsek. Az a törekvésem, hogy minden elítéltelettől ment maradjak. Ezért nyíltan bevallom, hogy nagyon kellemetlenül érintett, amikor a Dearborn Independent cikkeit és a „Nemzetközi Zsidó” című röpiratot átolvastam.

Gentlemenlike kötelességemnek tartom, hogy a hibát jóvátegyem, melyet én a zsidó embertársaknak és testvéreimnek okoztam, amidőn bocsánatot kérek azért a kárért, melyet akaratlanul okoztam s amelyet minden erőmmel jóvátenni igyekszem s biztosítom Önt, hogy jövőben barátságomra és jóakaratomra mindenkor számíthat. Végül is megjegyzem, hogy ezen nyilatkozat saját iniciatívából ered és egyedül az igazság és igazságosságot akarja szolgálni, összhangban az al, amit én első emberi és polgári kötelességemnek tartok.”

Igy tehát az új Fordról Marshall Louis azt állítja, hogy ez a kijelentés Ford aláírásával páncélszekrényében fekszik. Viszont

Cameron Independent szerkesztője ugyanakkor azt mondja, nincs tudomása Ford zsidóbarát kijelentéseiről.

Mostanáig Ford azonban a New-York American közzétételét sem dementálta.

Ha már most Ford okait keressük, hogy hirtelen ily nagy sálemaleikumot vágott a zsidóság előtt, biztosra vehetjük, hogy **érzelmi világa változott meg.** Könyvekben és nyilatkozatokban Ford oly tisztán fejezte ki nézeteit a világ zsidósága

és a zsidó világtörke tekintetében, hogy jelen nyilatkozata nem tekinthető a zsidóvilág hatalmasság letagadásának, hanem a lehető legnagyobb igyekezte annak létezését illetőleg. Mintegy megvert hadvezér az ellenség békefeltételeit kénytelen elfogadni, ép úgy jelenti Ford földre vágása a kapitulációt a világ zsidó koalíciója előtt.

Egy kissé különös, de mindenestre egyértelmű bizonyítéka az egyedüli zsidó világalomnak.

Ford nyilatkozata tehát nem tekinthető vélemény megmáslásnak, hanem szükségből eredő kényszerlépésnek. És ezek mindenekelőtt gazdasági kérdésből erednek.

Tény, hogy a Ford-kocsi típusa jelenünk szép érzékének már nem felel meg és olcsósága dacára már Amerikában is megunt portékának tekinthető. A General Motors cég alatt ugyanis az óriási autó trösztök legdühösebb konkurrenciába helyezkedtek Forddal szemben.

A General Motors legnagyobb-részt zsidó és Morgan-féle tőkének alapszik.

Morgan így önműködően biztosította az egész világsajtó és a zsidó mozgómonopol támogatását. Az összes „világlap” gulyolja Ford áruit, minden moziban a Ford-kocsi állítják oda, mint a legotrombábbat. S miután a Ford Műveket egy időre be kellett zárni, hogy új típusra lehessen áttérni, a General Motors kihasználta ezt a kedvező szünetet újabb erőfeszítésre. De mindenkor a zsidó világsajtó segítségével.

Ford judeofil kinyilatkozása tehát egy kísérletként fogható fel, hogy bármely áron üzeti esélyeit ismét megjavítsa.

Ha azonban Ford azt gondolja, hogy az ellene folyó titkos küzdelem megszűnne, akkor csalódik.

A zsidók egész biztosan tudják, hogy Ford eddig alkotott véleményét rólok meg nem másíthatta. Ennek folytán csak most fognak hozzá igazában őt lehetetlenné tenni, hogy „a szabadság országában” ezentul már ne legyen senkisé, aki az igazat meg meri mondani. Itt a konkurrenca harca tehát gazdasági téren fog tovább folyni.

De még egy újabb versio is kering beavatott politikai körökben: ez

Ford elnökjelöltségével van kapcsolatban.

A World ugyanis azt írja, hogy Fordnak candidálása esetén kilátásai vannak az egész Hearst-sajtó segélyére és evvel összeköttetésben emlékeztet arra, hogy Fordnak komoly aspirációi vannak, de ezek a legutóbbi elnökválasztáskor csak azért nem valósultak meg, miután „annak idején a zsidók oppozíciója Fordot áthidalhatatlan akadályok elé állította.”

Viszont a Prágában megjelenő cionista Selbstwert így ír: „Ford visszavonulása az egész amerikai zsidóságban nagy meglepődést keltett. E körökben általában hangoztatják, hogy Ford Henry bocsánatkérése sok régi sebre volt balzsam.”

E kijelentések akaratlanul ismét emellett a tény mellett szólnak, hogy

a nagy és szabad Egyesült Államok szószeror értelemben zsidó rabigában vannak.

1928 az elnökválasztás esztendeje, mely talán világosságot fog deríteni fenti kérdésre.

HIREK

1927 október 26. (Szerda.)
Prot.: Dömötör Kath: Dömötör

A Meteorológiai Intézet jelentése:
Időjárás: Tulnyomóan derült, száraz és nappal enyhe idő várható.

Városi muzeum 9-12-ig 2-4-ig.
Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10-1-ig, délután 4-7-ig.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak Kossuth (Piac-u. 83.) Nap-
Isteni Gondviselés (Teleki és Deák Ferenc-u. sarok.) II. Rákóczi Ferenc (Külső vásártér 1.) Csillag (Árpád-tér 1.) Mátyás király (Nyilas-telep, Márton Kálmán-u. 1.)

Borbély Ferenc őrnagy meghalt. A debreceni úri közönség mély részvétellel és megilletődéssel értesült Borbély Ferenc nyugalmazott honvédőrnagy haláláról. Az elhunyt katonatisztnak Debrecenben van nagy kiterjedésű rokonsága és Veszprémből érkezett halálhíre az egész Tiszántúlon igen sok úri családot borított gyászba. Temetése október 23-án ment végbe Veszprémben, az ottani magyar társadalom szinte részvéte mellett.

A volt 3-as népfelkelők bajtársi összejövetele. A 3-as debreceni népfelkelők szombaton este 8 órakor a vasuti étteremben összejövetele rendeznek Guha József ny. altábornagy tiszteletére.

A Debreceni Orvosegyesület alakuló közgyűlése. A Debreceni Orvosegyesület október 26-án, szerdán délután 6 órakor a belgyógyászati klinika tantermében alakuló közgyűlést tart. Az alakuló közgyűlés tárgysorozatán szerepel a választmány beszámolója az egyesületnek az ideiglenes megalakulása óta végzett munkájáról, a pénztárvizsgáló bizottság jelentése, a jóváhagyott alapszabályok bemutatása, tisztújítás és a tagsági díj megállapítása. Az alakuló közgyűlést dr. Kenézy Gyula elnök hívja egybe.

Novemberben jelenik meg az Ébredő Magyarok Almanachja. Az Ébredő Magyarok Egyesületének debreceni csoportja november folyamán bocsátja ki 1928-ra szóló almanachját, mely az új kötettel a negyedik évfolyamába lép. Az országos népszerű évkönyvben, melyet ifj. dr. Liszt Nándor szerkeszt, dr. Szathmáry István EME elnök, Lendvai István, Hubay Kálmán, vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály, Milotay István, Sziliczei-Várady Gyula, Bodor Aladár, Tormay Cecile, Farkas Edith, gróf Hunyady Ferenc, Borbély-Maczkó Emil, dr. Bessenyei Lajos, Héjjas Iván s a keresztény-magyar társadalom sok más szellemi előkelősége ír eredeti cikkeket. A képekkel illusztrált almanach megjelenését a magyar közönség körében nagy érdeklődés előzi meg.

Dánér Béla kardpárbaja Debrecenben. Dánér Béla dr. ügyvéd, volt nemzetgyűlési képviselő kedden délután súlyos feltételű kardpárbajt vívott Debrecenben Bieliczky Béla ny. százados, hajdusoboszlói tőzsdéssel, abból kifolyólag, hogy utóbbi Dánér értesülése szerint sértőleg nyilatkozott a fájvédokról, majd pedig egyik megbízottja ellen kifogást emelt. A párbajban Bieliczky mellén és fején súlyosabb sérülést szenvedett, míg Dánér sértetlen maradt.

Ügyvédi határidőnapló, 1928. évre kétféle alakban megjelenik, kapható Antalffy József könyvkereskedésében. Telefon 6-12.

Vasuti utmutató. Megjelent a Vasuti Utmutató, a magyar és közös közlekedési vállalatok hivatalos menetrendkönyve téli nemzetközi kiadása. Ezen immár 47. évfolyamába lépő európai jelentőségű, legelterjedtebb és legmegbízhatóbb hazai menetrendkönyv tartalmazza a hazai közlekedési vállalatok hivatalból felülvizsgált téli menetrendjeit és az azok életbeléptetése óta beállott összes változásokat, továbbá a külföldi vasutak közül az osztrák, cseh, román, jugoszláv, olasz, német, svájci, francia, belga, holland stb. vasutak hivatalból beküldött legújabb részletes menetrendjeit és díjszabásait, az európai expressz- és luxusvonatokat, a Budapestről induló közvetlen személy-, háló- és étkezőkocsik-jegyzékét, a gőzhajójárásokat, a nevesebb külföldi városokkal és üdülőhelyekkel való közvetlen gyorsvonati összeköttetéseket és menetdíjakat, melyekből az illető helyekkel való leggyorsabb és legkényelmesebb összeköttetés a menetrend-olvasásban kevésbé jártas közönség által is keresés nélkül, azonnal megtalálható. Hivatalosan közli továbbá a m. kir. postakincstár mozgó- és kalauzpostajáratát, a postai és magánautobuszjáratokat, a légitársaságok és egyéb hasznos tudnivalókat. A menetrendi részhez csatlakozik a m. kir. minisztérium által hivatalosan engedélyezett „idegenforgalom és belső vándorforgalom Utmutatója”, mely német nyelven is ismerteti a magyar városokat, fürdőket és nemzeti sajátosságokat. Erész érdekességét a képes illusztrációk is nagyban növelik, úgy, hogy a Vasuti Utmutató e szabadalmazott ötletével nemcsak a magyar propaganda érdekeit szolgálja hathatósan, hanem fokozottan az utazóközönség kényelmét is, mert a menetrendkönyv kapcsán ellátja szórakoztató és tanulságos olvasmánnyal. A nagy nemzetközi kiadás ára 3.20 pengő. Kapható minden vasuti és városi könyvtárban, az utcai árusító fiúkékből, az összes menetjegyi irodákban és trafikokban.

A M. N. Sz. „Maradhat ez így? Nem! Nem! Soha!” jellegű emlékeztető lapjai, melyeknek minél szélesebb körben való elterjedése a békés irredentizmus és a revízió érdekében immár látható eredménnyel folytatott külföldi sajtópropaganda céljait szolgálja, bármely mennyiségben átvethető Bohus Károly postahivatali igazgató urnál is. (Főposta főnöki iroda I. emelet.)

Megjelent a Sajtó tizedik száma. Dr. Wänscher Frigyes szerkesztésében most jelent meg a Sajtó c. folyóirat 10. száma, amelyben a sajtó és hírszolgálat jogi, szociális, műszaki és történelmi kérdésével foglalkozik. Az októberi szám is a szokott bőséges és változatos tartalommal jelent meg. Az októberi szám 3. cikke foglalkozik a genfi sajtóértekezlet eredményével és ismerteti az értekezleten elfogadott valamennyi határozatot. A mindvégig kiválóan érdekesen és kitűnően szerkesztett folyóirat tartalmazza a bel- és külföldi hírek anyagát, az újságíró társadalmat érdeklő bírósági gyakorlat ismertetése, az egyesületek és irodalmi szemle rovatát egészíti ki.

Jön: Terike!

Balesetek. Kátai Gábor vonatfékező a napokban a nyirábrányi szerelvényről, amikor az az egyik állomásra befutott, még a vonat megállása előtt leugrott, azonban olyan szerencsétlenül, hogy balkezére esett és kulcs-csontját eltörte.

Szilágyi Lajos 16 éves géplakatos tanonc a debreceni Boesckay vasöntödében megkérte egyik társát, hogy huzza fel a felvonót. A fiu eleget tett társa kérésének, mire Szilágyi belekapaszkodott a felvonó kötelébe. Amikor azonban a felvonó mintegy két-három méter magasan volt, lezuhant. Szerencsére csak apróbb zúzódásokat szenvedett.

Uj zenekar a Városház étteremben. E hó 29-én szombaton este fog bemutatkozni az új zenekar a Városház étteremben. A zenekar összeállítása elsőrangú. A klasszikus zenét éppen úgy fogja kultiválni, mint az örökké kedves magyar nótákat. A zenekar ezenkívül 200 új angol számot fog bemutatni. A zenekarban két amerikai zenész foglal helyet. Bővebbet a holnapi lapokban.

Jön: Terike!

Fővárosba utazó olvasóinknak páratlan kedvezményt nyújt a Kéleti pályaudvarral szemben levő, elsőrangú Park-szálloda, amennyiben a szobák árából 20 százalék, az éttermi árából pedig 10 százalékos engedményt ad kiadói hivatalunkban díjmentesen kapható utalványok ellenében. Egyben felhívjuk a Park-szállodának lapunk más helyén olvasható hirdetésére szíves figyelmét.

Iskola könyvek az összes iskolák részére, továbbá író- és rajzszerkesztők legelőnyösebben beszerezhetők Csáthynál, Piac-utca 8. Ki-
szolgálás **Köztisztviselői utalványokra is.**

A Népszerű Főiskolai Tanfolyam nyelvi kurzusa

(A Hajdúföld tudósítójától.) Tekintettel arra, hogy a modern idegen nyelvek tanulása nemzetünk mai helyzetében még sokszorosan fontosabb, mint régebben volt s tekintettel Debrecen közönségének ezirányban már a multakban megnyilvánult nagyfokú érdeklődésére, a N. F. T. vezetősége elhatározta, hogy a mult években megkezdett modern nyelvi tanfolyamokat ezentul rendszeresíti és fokozatosan az összes bennünket érdeklő modern nyelvek tanítására kiterjeszti. Ebből a célból az egyes nyelvi tanfolyamok vezetésére felkérték a legkiválóbb szakembereket, kiknek nyelvtudása és pedagógiai ügyessége egyaránt biztosítja arra, hogy a tanfolyamot látogatók hamarosan el fogják sajátítani azokat az idegen nyelveket, amelyeket tanulni óhajtanak. A cél teljesen gyakorlati, illetve az egyes modern nyelvekben a helyes kiejtés és a folyékony társalgás elsajátítására irányul. A N. F. T. egyelőre a következő nyelvi tanfolyamokat rendezi: 1. Francia nyelv, dr. Fejes Andor állami főreáliskolai tanár vezetése alatt. 2. Angol nyelv, dr. Fejes Andor állami főreáliskolai tanár vezetése alatt. 3. Olasz nyelv, Wallisch Oszkár egyetemi lector vezetése alatt. 4. Német nyelv, dr. Fejes Andor és Wallisch Oszkár vezetése alatt. 5. Szerb nyelv, dr. Tustér Ignác felsőkereskedelmi iskolai tanár vezetése alatt. 6. Tót nyelv, Wollai felsőkereskedelmi iskolai tanár vezetése alatt. Minden modern nyelvnél külön heti kétórás kurzus fog tartatni a kezdők és ugyancsak kétórás kurzus a haladók részére. Tandíj óránként és személynként 50 fillér. Beiratási díj nincs. Beiratkozni lehet az egyetemi gondnoki hivatalban (ref. kollégium, I. em. 38. ajtó) délelőtt 9-től 1-ig. A tanfolyam november első napjaiban veszi kezdetét, az órák hétköznapokon d. u. 5-től 7-ig tartanak a kollégium épületében ecélra kijelölendő helyiségekben.

Orvosi rendelőnek kétszobás lakást keresek. Cim a kiadóban.

A Debreceni Muzeumbartók Körének dísztagjai. Október 24-én d. u. alakult meg a debreceni Muzeumbartók Köre, melynek nemes hivatása kettős cél szolgálásban domborodik ki. Az egyik abban áll, hogy a város által nagy költséggel felépített új Déri-muzeumot anyagi és erkölcsi támogatásban részesítse, a másik pedig, hogy az intelligens és az ügy iránt lelkesedő közönséget közelebbi viszonyba hozza a muzeummal. E kettős kapcsolat kiépítésében és szélesebb határok között való kifejlesztésében rejlik a Déri-muzeum kulturális vezető szerepe és hivatott jövője. Ez alapra helyezkedve a megalakult Muzeumbartók Köre az igazgatósági választmány javaslatára bevonta az egyesület kebelébe azokat a vezető férfiakat, akik a muzeum érdekében eddig is elévülhetetlen érdemeket szereztek. A közgyűlés a Kőr örökös dísztagjaival megválasztotta dr. Baltazár Dezső püspököt, dr. Hadházy Zsigmond főispánt, dr. Magoss György polgármestert, dr. Vásáry István főjegyzőt, h. polgármestert és dr. Csűrös Ferenc kulturatanácsnokot.

Jön: Terike!

Lapunk Budapesten állandóan olvasható a Park szálloda kávéházában, VIII., Baross-tér 10.

Egyetemi tankönyvek új és használt állapotban kaphatók Harmathynál, Fűvészkert-utca 14. sz.

HIRDETŐ FELEINKET felkérjük, hogy hirdetéseiket délután legkésőbb fél 5 óráig adják fel, mert csak az esetben jelenhetik meg másnap reggel megjelenő lapunkban.

AZ UJ Nemzedék este 6 órakor kapható Debrecenben minden újságárusnál.

A vidéki és helybeli vásárló közönség figyelmét fölhívjuk a „HANGYA”

dusan fölszerelt

Rózsa-utca 2. és Piac-
Arany János-utca sarkán
(volt Csanak-üzlet) lévő üzleteire.

Ahol a legkiválóbb minőségű fűszer-, csemege és italárak tetemesen leszállított árban kaphatók!!!

Pontos, gyors, figyelmes és előzékeny kiszolgálás!
Vásárlások házhöz lesznek szállítva!

Közérdekű levelek

Kaptak és közöljük a következő levelet: Abban a reményben írom e soraimat, hogy talán meghallgatásra talál és nemcsak nekem, hanem néhány ezer embertársamnak is javára fog szolgálni.

1. Tudom, hogy a város periferiáján a lakók már megmozdultak azért, hogy a vámsorompók a lakott területeken kívül tétessenek. Ha jól tudom már félével ezelőtt tárgyalta is a dolgot a városi közgyűlés. A határozatra nem emlékszem, de azt látom és a zsebem érzi, hogy a Mikepércsi-úton inkább a városban, mint annak a szélén elhelyezett várnak, még ma is ott áll, ahol állt ezelőtt 30 évvel.

Igen sokan lakunk kint, túl a mai vámvonalakon kívül s azt hiszem egy ilyen fontos kérdést a lakosságunknak, amely minden hátrányát el kell viselni a városhoz tartozásának, de ezzel szemben még oly terhek is sújtják, amit a város belsejében lakók nem éreznek, sokkal gyorsabban kell elintézni. Mi itt sok fuvart kell, hogy fizessünk a fa, szén, stb. kihozataláért és ráadásul a vámot. Miért? Mi nem vagyunk debreceni lakosok? Tőlünk minden távol van, szívesen kint lakunk, részint a lakáshiány miatt, részint más okokból, de szeretnők megérni, hogy ne tegyen a város különbséget a kint és bent lakó polgárai közt.

2. Mi, akik jó néhány ezren a városból nézve a nagy állomásnak a külső oldalán lakunk, egy nagy fontos kérdésünkre akarjuk az illetékesek figyelmét fűlthívni. E kérdésünk tárgya sem új dolog, de mintha egyelőre függőbe maradt volna.

A város ezen a részén lakó sok ezer emberből egy igen tekintélyes számnak naponta van a városban dolga. Kenyérkereset, iskolába járás, bevásárlás, stb. Nemrégén járt erre egy autóbussz, de annak úgy a menetrendje, mint az utvonala alkalmatlan volt arra, hogy az igényeket kielégítse.

Tény, hogy a város ezen a részén az utak is befolyással voltak, helyesebben valóságos akadályul szolgáltak arra, hogy ez a kérdés életrevalóbb módon megoldható legyen.

Sem az, hogy a vasuti vonalon innen terül ez a népes és erősen fejlődésnek indult városrész, sem pedig az, hogy utcái kövezetlenek, de egyéb más oka sem lehet akadály annak, hogy ez az igen fontos része a városnak lemaradjon, avagy mostohán kezeltecsék a többi városrészrel szemben.

Azt, hogy ennek a kérdésnek a megoldása anyagi áldozatokkal jár, jól tudjuk, de amikor több ezer ember érdekéről van szó, akkor az anyagi oldala a kérdésnek csak másodsorban jöhet tekintetbe.

Nem ismerem a város rendezésére vonatkozó terveket, de ha a közkezen forgó térképre nézek, azt látom, hogy a Diószegi-úton a Vágóhidhoz menő villanyos vonalat a Galamb-utcán, a Szabó Kálmán-vagy tán még jobb lenne a Monostorpályi-úton a gázgyár mellett a vasuti hidon át újra a város szívébe vezetni. Ezzel a vonallal ez a rész bekapcsolódna a város életébe, mert ma még valahogy külön életet kénytelen élni.

A vízvezetékéről, az utak rendezéséről már sokszor esik szó a közgyűlésen s hálás köszönettel tartozunk azoknak, akik ezeket a kérdéseket minduntalan fölemlítik.

3. A végső igazán nem nagy áldo-

zatot kívánó kérésünk az volna, hogy a Közraktár és az előtte levő Fakereskedelmi rt. kerítése közt haladó síkatorban az ut megjavíttassék — esőben a felgyülemelő víz miatt járhatatlan — és 2 drb. lámpa állíttassék. Teljesen sötét a folytatásaként szolgáló munkáskerti átjáró is, pedig ezen is jár egy falu lakosainak számát kitevő ember, ide is elég lenne 2 lámpa.

Mindezek az akutkérdések, ha egy kis jóakarattal kezeljük a kérdést, hamarosan elintézhető. Muszolini az eredményeit a gyors elhatározásának és cselekvésének köszönheti. Reméljük a legjobbat. S. B. G.

KÖNYVESHÁZ

Megjelent a Magyar Szemle októberi száma

A Magyar Szemle első száma jelentős feltűnést keltett, a felvetett életbevágó magyar problémák számos polémiára adtak alkalmat és ezért méltó várakozás fogadta az októberi számot, mely igen gazdag és változatos tartalommal jelent meg. A szerkesztőnek ismét olyan munkatársakat sikerült felsorakoztatni, akiknek neve a magyar élet különböző viszonylataiban programot jelent és akiknek véleménye méltán tarthat számot a legnagyobb érdeklődésre.

Magyary Géza, a nagyhirű jogász, a nemzetközi bíráskodás válságáról ír az erdélyi magyar birtokperek kapcsán, kiemelve azoknak nagy elvi jelentőségét. Weis István Bernát Istvánnak a Magyar Szemle I. számában megjelent „Decentralizáció” című tanulmányára reflektál „Központosítás — szétpontosítás” címen és Bernáttal szemben a központosítás mellett foglal állást, addig, míg a magyar közönség az autonómia iránt nagyobb érdeket nem tud magának szerezni. — Lepold Antal prelátskanonok e számban kezdi meg a Katolikus egyházközösség című nagy tanulmányának közlését, mely a katolikus autonómia kérdésével foglalkozik. — Ereky István egyet. tanár beható tanulmányt írt a fascizmus és a parlamentarizmus viszonyáról és részletes bírálat tárgyává teszi a Mussolini-féle választási rendszert. — Ravasz László püspök nagyérdéki cikkében az amerikai magyar reformátusok helyzetéről értekezik, akiknek problémája először idehaza oldandó meg. — Kornis Gyula egy. tanár a Francia-, Olasz- és Angolországban újjáéledt antik imperialisztikus eszméről ír. — Kornfeld Móríc báró egy törvénytervezetet mutat be a kartelektről, részletes indokollással. Ez a tanulmány politikai és közgazdasági életünkben méltó feltűnést fog kelteni. — Ihrig Károly azokra a veszélyekre utal a külkereskedelmi mérlegről írt cikkében, melyeket kivitelünk és behozatalunk közti aránytalanságok rejtenek magukban. — A Kisebbségi Magyar Sors című rovatban Jakabffy Elemértől találunk beszámolóit a nemzeti kisebbségek kongresszusairól és a magyarok szerepéről a tanácskozáson. — Egy kisebb cikk megemlékezik a felvidéki magyar hősről, Kiss Ferencről, ki élete árán ártalmatlanná tett Brünnben egy cseh rablógyilkost. Janesó Benedek pedig az oláh sajtó és politika hazugságrendszeréről ír, rendkívül érdekes szemelvényeket közölve a bukaresti sajtóról. — Igen változatos ezuttal is a folyóirat „Figyelő” rovata. Petrovics Elek mazuremi főigazgató Zichy Mihály centenáriusáról emlékezik meg. Egy magas szempontú cikk a Paléologue-jegyzékkel foglalkozik. Sebes Dénes mutatványt közöl Bethlen Istvánról írt, most megjelenő könyvéből. Bernát István hozzászól az első számban Kornfeld báró által felvetett túlnépesedési problémához. Czako István az újjáépülő Rómáról ír. Balogh József németországi utijegyzetét közli. Császár Elemér és Farkas Gyula Babits nagy regényéről írnak különböző nézőpontokból.

SZÍNHÁZ

A Csokonai-színház műsora:

Kedd: B) 6. bérlet: Tolvaj. Bernstein-dráma. Repriz.

Szerda délután 3 órákor: Ifjusági előadás.

Szerdán este: Rip Van Winkle. C) 6. bérletben.

Csütörtök délután 3 órákor: Ifjusági előadás.

Csütörtök este: Borcsa Amerikában. Béletszínet.

A tolvaj. Szerdán este a Csokonai-színház drámai együttese Henry Bernstein divatjából kiment színművét, a *Tolvajt* ujitotta fel. Hogy a drámai ötletből kiereszkolt probléma, hatásvadászó felépítés és etikailag fejetetejére állított megoldás mind olyan tényezők, melyek Bernstein írói értékeit ma már az unalmasságig s jelentéktelenségig devalválják, azt felesleges bővebben fejtegetni. A pesti Vigszínház irodalmi nivója, amelytől saját közönsége is megcsömörült, ennek a Párisból kifutólt Bernsteinnak szellemi termékeit használta fel a háboru előtt *olcsó* színészi s *gazdag* anyagi sikerekre. Akkoriban ez jó üzlet volt s mint irodalmi szemfényvesztés is bevált. Manapság azonban a „bernsteyni problémák” treszekké és banálisokká váltak. Kár tehát rájuk időt és fáradságot pocskolni! Hiszen erre a párisi publikum már 1910-ben rájött, amikor az „Aprés moi”-t Szomorai Nagyasszonyának dicstelen sorsára juttatta. — A Csokonai-színház művészei jobb ügyhöz méltó buzgalommal elevenítették fel a sztművet. *Ha assy* Mariska erőteljes művészettel megrajzolt alakítása mellett *Rajz* Ferenc lélekteljes játéka emelkedett ki az együttesből. *Forgács* Sándor rutinos színésznek bizonyul, bár néhol a kelletténél erősebben poentíroz. *Szathmáry* Margit nem szerepköréhez illő szerepet kapott. *László* és *Szigeti* stílusosan illeszkedtek a darabba, melyről egészben véve elmondhatjuk, hogy megérett a filmesítésre. (n)

A színházi iroda hírei:

Ma, szerdán és holnap csütörtökön délután pontban 3 órákor:

JÁNOS VITÉZ.

Daljáték három felvonásban. Petőfi—Bakonyi—Kacsó Pongrác híneves műve.

Szereplők: Elek Ica (János vitéz), Timár Ila (Iluska), Halasiné (mostoha), Torma Guszti (királykisasszony), Fülöp Sándor (Bagó), Bihari Sándor (Strázsamester), Szigeti Jenő (francia király).

A mai előadásra az összes jegyek elkeltek!

A holnap délutáni előadásra néhány támlásszék kapható!

Ma, szerdán este C) bérletben a nagy sikerrel felújított: **Rip Van Winkle**. Planquette világhírű nagy operettje. Főszereplők: Bihari Sándor (Rip), Timár Ila (Lisbeth), Turbók Rózsi (Charlott), Torma Guszti (Katherina), Szirmai Vilmos (Nick), Fülöp Sándor (Vanderbilt), Gálgóczy Lajos (Adrien), Juhász Sándor (Hudson kapitány), Szigeti Jenő (Derrick, polgármester).

A **Rip Van Winkle** hétfői reprizét telt ház közönsége tapsolta végig. Rendező: Remete Géza. Karnagy: Csanak Béla.

Jegyek a mai előadásra délelőtt

FIGYELMEZTETJÜK

t. vevőközönségünket, hogy a közkezevelt világhírű és legelsőrangú anyagu és illatosításu

Orient rózsza és Kárpáti Ibolya

pipere-szappanaink külső csomagolását és jellegzetes crepe-papirossal borított dobozát

utánozzák!

Addig is, míg a megindított eljárás befejezést nyer, felhívjuk b. figyelmét arra, hogy

csak ezen szappanok a mi készítményeink, amelyeknek egy a külső sima borítékpapírossal, mint a belső creye-papirossal borított dobozain a következő felírás van:

„Csakis a KLEIN-féle Rose d'Orient

illetve

Violette des Carpathes

pipereszappan a valódi!

Egyben közöljük, hogy a megnyilvánult óhajnak eleget teendő, forgalomban hoztuk ismét a háboru előtti időben rendkívül közkezeveltségnek örvendett

Orient rózsza arcápoló-krém

és

Kárpáti Ibolya arcápoló-krém

száraz minőségben nappali és zsiros minőségben éjszakai használatra.

E krémek kitűnő anyaguknál és kellemes illatuknál fogva az arcból ápolására és szépítésére felülmulthatatlan szolgálatot tesznek.

Kapható minden szaküzletben.

Klein és Fia

Finom pipere és illatszergyár részvénytársaság
kir. udv. 3. al ltó,
József főherceg öfensege udv.
szállítója

Budapest, VII, Dob-u. 11-13

Budapestre utazik?!

20 százalék engedményt kap, mint ezen lap előfizetője olcsó szobaárakból,

10 százalék engedményt kap olcsó éttermi árainkból. (Kitűnő házikonyha)

5 pengőt megtakarít autótaxi költséget, mert gyalog átjöhét egy perc alatt a pályaudvarról.

Otthon érzi magát jól fűtött szobáinkban.

Elsőrendű kiszolgálás, szigorú családi jelleg.

S a j á t é r d e k e

ezen előnyök folytán, hogy okvetlen nálunk szálljon meg.

Grand Hotel Park

Nagyszálloda

BUDAPEST,

VIII. Baross-tér 10.
A Keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben.

Hirdessen a Hajdúföldben

10-1 és délután 4-6 óráig váltathatók.

Holnap, csütörtökön este fél 8 órakor:

BORCSA AMERIKÁBAN
Emőd Tamás és Török Rezső szenzációs ujdonsága.

Bemutató.

Elek Ica	Borcsa
Bihari Sándor	Pesta
Rajz Jancsi	Charlie
Mihályi Ernő	Bob
Ferenczy Marien	Daisy
Halasiné	Csicsókáné
Szirmai	Boczogóné
Turbók Rózsi	Boczogóné
Szigeti Jenő	Knickebocker

A darabban előforduló dalokot Kiss Béla zenekara kíséri.

Kisértek. Ibsen Henrik nagyhatalmas drámája legközelebb szerepel a Csokonai Színház játékrendjén. Forgács Sándor lesz Oswald, Kondrát Ilona játssza az anyját, Bárdy Teréz pedig Regina megismerője. László Gyula régi szerepét, Manders lelkész alakítja. Engstrand pedig Szigeti Jenő. — Rendező: Forgács Sándor.

Gyermekelőadás szombat délután. A Csokonai Színház igazgatósága rendszeresen öhajtja a gyermekelőadásokat. Az első gyermekelőadás most szombaton lesz (első (mozi) helyárral 20 fillértől 150 fillérig. Bővebbet a falragaszok.

Mozgósínházak közleményei:
Szerda — Csütörtök:

URÁNIA

GAUMONT HIRADÓ,
BODDY KIRÁNDUL, bohózat.

LIL DAGOVER a főszerepben:
Orient express

regény egy nagyvilági hölgyről
8 felvonásban.

VIGSZÍNHÁZ

GEORGE O'BRIEN és EDMUND
LOVE főszereplésével:

Hivatlan vendégek

amerikai filmregény 8 fejezetben.

RENÉ FAUCHOIS regényének
filmváltozata:

A beszélő majom

történet egy vándorcirkusz
világából 6 felvonásban.

A főszerepben: OLIVE BORDEN
és JACK LERNER.

JÖNNEK: A vén kujon, Szerelmem pénz nélkül, A bestia és Rinaldo a fegyházban.

METEORBAN

Csütörtökön:

A patagóniai alkirály

Zoro-HURU világattrakció!
7 felvonásban.

Ezenkívül:

„A papa szelleme“

Kitűnő amerikai burleszk.
ELŐADÁSOK: 6 és 8 órakor.

TESTEDZÉS

A Bocskay mérkőzései
Bocskay—33 FC

A Bocskay vasárnap, folyó hó 30-án játssza le a bajnoki mérkőzését a Budai 33 FC-vel Debrecenben a vasutasok Diószegi uti sporttelepén. A mérkőzés elé Debrecen sporttársadalma élénk érdeklődéssel tekint, mert a Bocskay mérkőzés eredményétől remélheti, hogy az utolsó helyről a közép régiókba kerülhet. A Buday 33 FC csapata respektábilis játékerőt képvisel. Csapatában szerepelnek: Zsák, Schlosser és Semidt, többszörös válogatottak, így vasárnap a Bocskaynak minden játéktudását érvényre kell juttatni, hogy a mérkőzésből győztesen kerüljön ki, amit méltán el is vár tőle Debrecen sporttársadalma.

A Bocskay Football Club, mint szövetséget a bemutatott tagsági igazolványokra és az október havi nyugtáira a Turay-féle trafikban, elővetelben a következő kedvezményeket adja a Buday 33 FC mérkőzésre: Páholylülés 4 pengő helyett 3 pengő. Korzólülés 3,50 pengő helyett 2,50 pengő. Számozott tribün 3 pengő helyett 2 pengő. Számozatlan tribün 2,50 pengő helyett 1,50 pengő.

Bocskay—Hungária

A nagyszerű formában levő Bocskay november hó 1-én (Mindszentkor) meccsel a Hungáriával. A Hungária teljesen új felállításban áll fel. A meccsre a Bocskay klub, mint már jelentettük, csapatának győzelemre segítése és lelkesítése miatt külön vonatot szervez. Ezen külön vonatra már eddig 175 sportbarát jelentkezett. Ha csütörtökön, folyó hó 27-én délig még 75 sportbarát jelentkezik, úgy a külön vonat indítva lesz. A vonat a reggeli órákban indul és kora délelőtti órákban érkezik Budapestre. Este pedig 8 óra tájban indul vissza, vagy esetleg színház után.

Vonatjegy oda-vissza kétszeri villamos jeggyel és meccs jeggyel 14 pengő. Ha valaki külön öhajt a meccsre kimenni és külön öhajtja a jegyet megvenni, az esetben a vonatjegy 11,30 pengő.

A nap érdekességét növeli az, hogy a Bocskay—Hungária meccs után ugyanazon a pályán játsszik a Ferencváros az osztrák bajnok csapattal, az Admirával.

A Bocskay klub vezetősége ezúton is kéri a sportkedvelő közönséget, hogy a csapat lelkesítésére minél többen utazzanak fel a külön vonattal. Jelentkezni kell a Menetjegyirodában, Ferenc József ut 56. sz. alatt csütörtökön déli 12 óráig.

A Magyar Athletikai Szövetség keleti kerülete ezúton közli az érdekelteket egyesületekkel és testületekkel, amelyek a városban keresztüli staféta versenyben résztvenni szándékoznak, hogy a csapatkapitányok bevonásával értekezletet tart október 27-én (csütörtökön) délután 6 órakor a Debreceni Első Takarékpénztár üléstermében. Az értekezleten a csapat kapitányai megkapják a versenyre vonatkozó részletes utasításokat. A nevezések legkésőbb ez értekezleten adhatók be.

Magyar ember csak magyar lapot olvas. Kávéházban borbélynál, újságárusnál követelje a „HÁJDUFÖLD“-et!

A TÖZSDÉ

A pengő Zürichben 90 67 1/2

A zürichi devizapiac nyitárfolyamai a következők: Budapest 90.67 1/2, Berlin 123.78, Newyork 518.40 —, London 2525.40 —, Páris 20.35, Milano 28.34 —, Prága 15.36.50, Belgrád 9.13 —, Szófia 3.75, Bukarest 3.22, Varsó —, Bécs 73.20, Hollandia 208.60.

Hivatatos valutaárfolyamok.

Az árjegyzőbizottság tegnap a következő valutaárfolyamokat állapította meg: egy angol font 27.82—27.98, száz „belga“ 79.45—79.75, száz cseh korona 16.87—16.95, száz dán korona 152.95—153.55, száz dinár 9.98—10.04, száz dollár 568.30—570.30, száz francia frank 22.40—22.60, száz holland forint 228.45—230.45, száz lengyel zloty 63.85—64.45, száz leu 3.53—3.59, száz lira 31.40—31.60, száz német márka 136.20—136.70, száz osztrák schilling 80.40—80.80, száz norvég korona 150.70—151.30, száz svájci frank 110.00—110.40, száz svéd korona 153.45—154.05 pengő. — A nemesfémpiacon a magán, forgalomban a huszkoronás aranyat 22.80—23.10, az ezüst egykoronást 0.38—0.40 a forintost 1—1.10, az ötkoronást 190 2.10, szinarany kg-ja 3808—3828 pengő.

Újdonatkozás

A készáruipiacon jelentéktelen volt az üzleti tevékenység. A tiszavidéki búzát 29.95—30.85, az egyébszarmazású búzát 29.95—50.70 pengővel jegyezték fajsúly szerint. A rozs ára 28—28.20 pengő között mozgott.

A liszt- és őrlményipiacon a malmok megváltoztatták lisztáraikat. Az új árjegyzés szerint a dara 49 a duplanullás búzalisztet 48, a nullás 47, az egyes 46, a kettes 45, négyes 43.50, ötös 41, hatos 37, heles 31, nyolkas 23 pengő mázsánként. A korpá ára 16.75—17 pengő budapesti paritásban.

A terménycikkpek piacán a forgalom szűk keretek között mozog és csak kisebb tételek cserélnek gazdát legtöbb nyire zabból és csövestengeriből tartott átak mellett.

Budapesti állésvásár

A sertésvásáron vonatott volt az irányzat. Árak: a öreg zsirsertés 162 164, lla 154—158, fiatal nehéz 174 176, kivételesen 178, közép 170 172, könnyű 150—158, szedett közép 160 166, angol urasági 170—175 fillér kg-ként. Szalonnás felsertés 204—212, szalonna nagyban 200, hus 212 220, zsir 212 fillér kg-ként.

Ingyen utasítás mindenkié. Saját érdekelten győződjön meg.

I. rendű

bükk tűzifa

hasábos és aprított minden mennyiségben a legolcsóbb napi áron beszerezhető

Horvát építési anyag és tűzifa-kereskedésében.

Piac-utca 64. szám alatt.

Telefon: 16—55.

1861—1927. vh. szám.

Árverési hirdetmény

A debreceni kir. járásbiróságnak 1927. Pk. II. 18692—3. sz. végzése folytán 1927 október 26. délelőtt 11 órakor a Zsibvásár-terén, folytatólag Nap-utca 16. és Piac-utca 71. sz. a, szobabutorokat elárverezek.

Debrecen, 1927 szept. 29.

Lőrincz sk. bir. végrehajtó.

Nagyrabecsült hölgyeim és uraim!
Mély tisztelettel ajánlunk Önöknek!!! alant felsorolt sikkkeket!!!

3 drb zefir zsebkendő vagy egy drb pohártörő vagy drb deléndő — — — fillér **69**

méter 80 cm. széles s'ima crém függönykelme — — Pengő **1.47**

méter divatdelén vagy karton vagy chiffon vagy vékonyzálu pamutvászon vagy 3 drb kitűnő minőségű törülköző, vagy 6 drb portörő — — Pengő **2.34**

méter angia vagy kanavász vagy ingzefir **2.98**

méter kitűnő minőségű divatos férfi öltönyt — — — Pengő **23.88**

U. m. 2 méter hosszú fehérített kész lepedő darabja P 3.50. Kész paplanlepedő P 5.98. Virágos vattapaplan P 12.72. Szalmazsák P 3.80. Kitűnő flaneltakaro P 3.90. Dupla galléros szines férfing P 4.72. Himzett női ing vagy nadrág P 1.18. — Selymfényű clott métere P 1.52. 85 cm. széles kitűnő minőségű ruhahelyem (csak világos divatszínben) 3.80. Duplaszéles női szövet minden színben P 2.20.

Kaphatók:

CSAK AZ UDVARBAN

az olósó maradékvásár és textilraktárban

32 BUDAPEST ST 32

Király-utca

Postai rendeléseket lelkismeresen teljesítünk.

Ölmoz

vesz
lapunk kiadóhivatala
Piac-utca 59. sz.

Intelligens embernek tudni kell mi a fascizmus

s ezért olvassa Manhard hatalmas, tudományos, nem propaganda művét **A Fascizmust**

A 370 oldalas mű füzve 11.—, félévvaszonkötésben 14.—, egész vaszonkötésben 15.— P.

Kapható 3 havi részletre is minden jobb könyvkereskedésben, vagy megrendelhető a kiadónál:

Magyar Jövő r.-t. Miskolc.

Tűzifa

legjutányosabban beszerezhető a Tüzelő- és Épületfa Kereskedelmi R.-T.-nál

DEBRECEN,

Sas-utca 4.

(Kölcsonös Segélyző palota)

Ne dobja el

az üres cipőkrém dobozat,
mert
ingyen kap

1 tele doboz
eredeti angol recept alapján készült
„VESTA“
cipőkrémet

6 üres „VESTA“ dobozért ott, ahol
azokat vásárolta.

Kapható kicsinyben és nagyban

Weisz Bertalan festéknagykereskedő
Vojt Simon fűszerkereskedő, Hadházi-ut
Belvárosi Festékáruház Hatvan-utca 2.
Nagy Viktor fűszerkereskedő Árpád-tér
Weisz Márton fűszerkereskedő Deák F.-u.
Jóna János fűszerkereskedő Nyil-utca 34
Sárközy Sándor fűszerkereskedő Hatvan-utca 17
Zsurovics Ferenc fűszerkereskedő Miklós-u.
Weisz N. Gyula fűszerkereskedő Vargakert
Kovács János Jókai-utca 52.
Terner Béla nagyker. Burgundia-utca 1.
Danczinger Lajos fűszerkereskedő
Hegedűs János Szabó Kálmán-utca
Kovács Lajos Nyil-utca 2.
Csermák Gusztáv Déval-utca 34.
Molnár István Miksa Kelemen-utca 1.
Nagy József Ujvárosi-ut 16.
Stanga G. Gyula Burgundia-utca 14.
Grünbaum Pál Erzsébet-utca 22.
Roosz Márton Cegléd-utca
Fehér József Baross-utca 11.
Benda András Miksa Kelemen-utca 1.
Grünstein Sándor Attila-tér 2.
Goldmann Herman Külsővársártér 13.
Nagy István fűszerker. Csónka Pál-utca 2.
Dombó Miklós Rákóczi-utca 25.
Kiss József József kir. herceg-utca 24.
Kron János Miklós-utca 22.
Czeglődy Gyula Vörösmarty-utca 20.
Kálmán András Kékes-utca 3.
Deutsch Dezső Széchenyi-utca 47.
Danczinger József fűszerkereskedő
Vágó László Teleki-utca 71.
Fischer Vilmos rövidáru nagykereskedő
Leitner és Rosner rövidáru nagykereskedő
Hollender Henrik rövidáru nagykereskedő
Kanczler József rövidáru nagykereskedő
Klein Ignátz fűszernagykereskedő
Klein Ernő rövidáru nagykereskedő
Mayer Lajos Hatvan-utca 33.
Weisz Márton Szepességi-utca 21.
Hodossy István Kinizsi-utca 49.
Harsányi István Eötvös-utca 4.
Németh Kálmán Eötvös-utca
Kardos Gábor Kut-utca 36.
Kohn Sámuel Károly Ferenc József-ut
Fischer Bernáth Ujvárosi-ut
Németh József Csapó-utca 40.
Veres Istvánné Mester-utca 48.
Spiridonov Spiridin Kossuth-utca 58.
Krajnik Márton Szepességi-utca 35.
Kiss Testvérek Iparkamara
Braun László Hatvan-utca 71.
Lukács Pál Csemete-utca 19.
Árvay István Honvéd-utca 36.
Ozv. Simák Lajosné Vigkedvü M.-u. 36.
Szabó György Wesselényi-tér 2.
Csereznyés Ferenc Homok-utca 79.
Sarkady Géza Árpád-tér 3.
Haasz Rózsika Bercsényi-utca 35.
H. Stanó Sándor Bocskay-tér 12.
Györy Ferenc Kálvin-tér 3.
Kelsner Sándor Mester-utca 16.
Dicker Lajos Hatvan-utca 41.
Steinberger Vilmos Hatvan-utca 61.
Auspitz József festéknagykereskedő
Berger Miksáné Szotyori-telep 50.
Bihari Béla Téglavető 250.
Strom Vilmos Téglavető 225.

Trianoni gyászjelvény

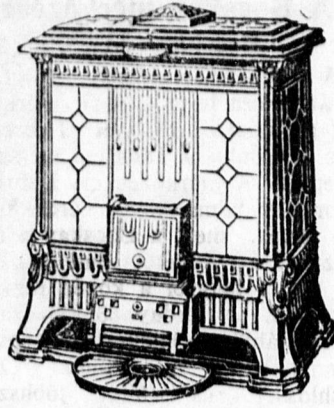
kapható
40 fillérért
a Hajdúföld kiadóhivatalában.

A legjobb magyar
folytonegő kályha

PERPETUUM

Főlerakat Debrecenben:

Sesztina Lajos
cégnél, Piac-utca.

Mindennemű villamossági cikkek csillárok nagy választékban

Legújabb külföldi rádió újdonságok megérkeztek
!!! Tekintse meg kirakatomat !!!

SIMON JENŐ

József kir. herceg-utca 3. Bihafürdő bejárata mellett Telefon 13-22.

Haasenstein és Vogler hirdető iroda r.-t.

Budapest, V. Dorottya-utca 11. szám alatt.

ooooooo Telefon: Teréz 234-45. ooooooo

Felvesz hirdetéseket a világ minden lapja részére.

Reklámterveket készít.

A gazdasági propaganda célhoz vezető legalkalmasabb
és legolcsóbb módjait kidolgozza.

Tárházak Európa minden jelentősebb városában.

Bőröndös műhely Simonffy-u. 5. sz. (Sesztina átjáró ház.)

Bőröndök, retikülök, huzatok, bot és esernyőtök készítését, javítását
és átalakítását vállalom.

Szilágyi Lajos bőröndös.

A ruházati cikkek árai hallatlanul emelkedtek

A még raktárunkon lévő

vászon,

szövet

és selyem

egyelőre még a régi áron árusítanak.

A jó vászon a háziasszony öröme,
-- hátha még olyan olcsó, mint a

METROPOL áruházban

Kispesten, VII., Rákóczi-ut 56. sz.

A Keleti pályaudvar mellett.

Apróhirdetések

LAKÁS

Kiadó

december 1-i beköltözésre 2 szobás
modern emeleti lakás előszobával,
nyitott terrasszal, konyhával, ka-
marával és egyéb hozzávaló mel-
lékhelyiségekkel. Értekezni a ház-
tulajdonosnál, Bánffy-utca 14., Ho-
mokkert. 381

Udvarra

nyíló szoba, spelz, esetleg konyhá-
val, butorral, vagy anélkül azonnal
kiadó, Ispóty-ut. 13.

Rendőrtiszt

különbejáratu butorozott szobát ke-
res november 1-re. Értesítést a
kiadóhivatalba kér.

AJANLAT

Házmasternek

gyermektelen házaspár Arany Já-
nos-utca 33. szám alatt felvétetik.

Szeszgyáros

gazdaság 25-30 darab gulyabeli
marha telelését vállalja. — Zongor-
rát vagy pianót keresek bérbe.
Ajánlat a Hajdúföld kiadóhivatalába
küldendő.

Uri asszonynál

4 fogásos uriebéd koszt kihordásra
kapható 1.20 fillérért. Cim a Város-
ház trafik, Piac-utca.

Istálló

3 lóra kocsiszinnel belvárosban cse-
kely lelépéssel átadó. Cim a kiadó-
ban. 382

Zongoraórákat

adok kezdőknek és haladóknak, régi
praxissal, kívánatra zenedében
vizsgáztatok. Beiratkozás d. u. 3-
5 óráig. Tisztviselőknak kedvez-
mény. Cim a kiadóban.

Király kávéi

mégis a legjobbak, aromás, zama-
tos, a vevő előtt pörköltve meleg ál-
lapotban kapható, Dégenfeld-tér 11.
szám alatt. 344

KERESLET

A debreceni

róm. kath. egyház a nyai hitokta-
tás ellátására lovas fuvarat keres.
Ajánlatokat kér Szent Anna-utca
21. szám alá, ahol a további felvilá-
gosításokat is megadja naponként
9-12 és 3-5 óra közt. Elnökség.

Okleveles

tanítónő négy évi irodai gyakorlat-
tal, megfelelő állást keres. Cim a
kiadóban.

Perfekt

gyors- és gépirónó szép kézírással
azonnal felvétetik. Kalapüzem, Piac-
utca 9.

2 élő rókát

keres megvételre „Huszárszárad“.

ELADÁS

Asztal spór

rendelésre készült, alig használt,
eladó. Kékes-utca 67. Megtekinthető
11-2-ig.

Tüzlifa és szén,

száraz tölgy és bükk hasábosan és
apritva, valamint I. oszt. gyökér-
mentes tölgy tuskó legjutányosab-
ban Kovács Gyula tüzelőanyag tele-
pén, Károly Ferenc József-ut 18-ba
István maiommal szemben. Telefon:
4-64 szám.

Fényképezőgép

9-12-es, kítűnő Görsz-féle lencsével
eladó. Cim a kiadóban.